

Juli 2018

De Nieuwe Psalmberijming: “Je zou het aan de keukentafel tegen elkaar kunnen zeggen”

De Nieuwe Psalmberijming is een initiatief van de stichting Dicht Bij De Bijbel. Met deze berijming hopen de initiatiefnemers de Psalmen van nieuw, gangbaar taalgebruik te voorzien. CCLI sprak met Peter Roosendaal, betrokken bij de nieuwe bundel.

Peter Roosendaal rondde een paar jaar geleden zijn studie theologie af en kreeg preekconsent.

Hij kwam terecht in de gemeente waar Jan Pieter Kuyper ook zat. “Ik preekte er af en toe en had soms moeite om bij een bepaalde preek geschikte liederen te vinden. Soms zijn er thema’s waarbij je moeilijker een ‘antwoordlied’ van de gemeente bij hebt. Jan Pieter schreef vervolgens in zijn vrije tijd een paar keer een lied voor bij zo’n preek. Enige tijd later organiseerde het Reformatorisch Dagblad een wedstrijd waarbij mensen een psalm konden schrijven.”

Kuyper besloot zich aan een inzending te wagen en de reacties waren dusdanig, dat Kuyper, Roosendaal en collega Arie Maasland besloten om het hertalen van de Psalmen structureel aan te pakken. De stichting Dicht Bij de Bijbel werd opgericht en de eerste reeks Psalmen werd onder de loep genomen.

Roosendaal raakte in dat proces als theoloog betrokken bij, wat hij noemt, de ‘leesgroep’ rondom De Nieuwe Psalmberijming. “Zodra er een Psalm door een dichter hertaald is, gaat hij naar de leesgroep die bestaat uit theologen, neerlandici, dichters en goedwillende

amateurs die het leuk vinden om 'mee te lezen'. In de groep wordt er vervolgens intensief naar gekeken." De eerste reeks psalmen die zo hertaald werden, kwamen terecht in wat Roosendaal een eerder een 'proefbundel' noemde. "Inmiddels weten we wel dat het meer is dan dat, en kijken we al uit naar een eindpunt over een paar jaar."

De Nieuwe Psalmberijming maakt gebruik van de bekende melodieën uit het Geneefse Psalter. Er werd dus wel een basis gebruikt die herkenning oproept bij mensen. De werkgroep maakte per psalm zelf een afweging wat wel en niet aan vernieuwing toe was.

"Als je de bestaande psalmberijmingen bekijkt, dan zijn er een paar dingen die volgens ons aan vernieuwing toe waren."

"Als je de bestaande psalmberijmingen bekijkt, dan zijn er een paar dingen die volgens ons aan vernieuwing toe waren. Ten eerste de zogenaamde 'kreupelrijm' (niet-zuivere rijm). Verder allerlei archaïsmen (verouderde taalvormen) die de andere Psalter rijk zijn. We streefden naar een actueel taalgebruik. Ook in de Psalmberijming uit 1951 vind je nog heel 'verheven' taal. Het is een prachtige bundel, maar niet altijd met taal die even dicht bij je hart ligt."

Als je het over kerkliederen hebt, heb je het over liederen die vaak geschreven zijn met een bepaald samenzang-doel voor ogen. Toch was dat niet direct hét uitgangspunt voor de dichters achter De Nieuwe Psalmberijming.

"Elke dichter die bij dit project betrokken is, neemt de Bijbel als uitgangspunt" zegt Roosendaal. "Er werden een aantal vertalingen naast elkaar gelegd en we wilden zo dicht mogelijk bij de bijbeltekst blijven.

Het 'eindproduct', wat het in de kerk zou kunnen worden, is niet wat we daarbij voor ogen hadden. Tegelijkertijd is het natuurlijk wel zo dat de dichters intrinsiek diep gelovige broeders zijn, wat een bepaalde leesbril geeft. Bij de presentatie zongen we bijvoorbeeld psalm 51 met de tekst:

*'Ontzondig mij geheel, dan ben ik rein.
Was mij, zodat ik wit zal zijn vanbinnen,
nog witter dan de witste sneeuw kan zijn
en laat de vreugde van de droefheid winnen'*

Dat is natuurlijk taal die heel dicht bij de dichter zelf ligt. In de psalm zelf is dat al zo, maar die sfeer vertaalt zich ook intrinsiek door. Een frase als 'laat de vreugde van de droefheid winnen' past duidelijk in de taal van deze tijd. Je zou het bij wijze van spreken ook gewoon aan de keukentafel tegen elkaar kunnen zeggen."

De liedteksten van de Nieuwe Psalm Berijming vind je in [SongSelect](#).

Tekst: Leon van Steensel